Obecz Lhota pod Horzicz Kama
Obecz Augerdecz
Obecz Swetla

Lhotecký Občasník

(Ne)pravidelná tiskovina o životě v naší obci | ročník 6 | podzim/zima 2024 | číslo 19

O obsahu a charakteru

Občasník vyjadřuje pouze skutečnosti a informace získané na reálném základě. Mapuje události v obci a jejím blízkém okolí. Je apolitický a maximálně vyvážený. Neobsahuje žádnou reklamu a nikdy nebude. Je nedílnou přílohou kroniky obce. Obsah lze volně šířit a citovat za předpokladu, že bude uveden zdroj a autor, kterým je Petr Bibrle (není-li uvedeno jinak).

Světelské Posezení pod jasany 2024
Strana 2 - 3

Návštěva letního kina u sousedů v Brzicích
Strana 3

Psalo se o nás aneb z dobového tisku
- - -
Trochu ze sportu - Žernovský bajk ROAD
Strana 4

Sportovní spolek U borovice informuje
Strana 5

Příběhy jednoho starého domu (Lhota č. p. 10)
Strana 6

Ve Světlé se jezdí po nových cestách
Strana 7

Sport ve Lhotě - Lhotecký pstruh 2024
Strana 8

Volby 2024 ve Lhotě pod Hořičkami

V září se opět otevřely volební místnosti. Tentokrát proto, abychom si zvolili zastupitele Královéhradeckého kraje. Pro náš regionální rozvoj je to velmi důležitá instituce. Po čtyřech letech se díky voličům změní vedení kraje. Tentokrát vítězné hnutí ANO nebylo možno obejít, jak se tomu stalo po posledních volbách. Tehdy také zvítězilo, ale nemělo dostatek hlasů na to, aby přebylo desetikoalici vytvořenou ODS. Nás těší zejména to, že se podařilo obhájit zastupitelské křeslo i naší paní starostce Darině Kricnarové a bude se tak podílet na chodu a rozvoji našeho kraje. Po ustavujícím zasedání byla zvolena do funkce předsedkyně Výboru pro regionální rozvoj (uvolněná). Tento výbor není obligatorní, ovšem všechny výbory zastupitelstvo zřizuje jako iniciativní a kontrolní orgány. Výbory plní úkoly, kterými je pověří zastupitelstvo, předkládají svá odborná stanoviska a návrhy zastupitelstvu, čímž participují na činnosti kraje jako takovém. Dá se říci, že bez výborů by muselo vedení kraje pro svou činnost povolávat za úplatu odborné poradce.

V naší obci přišlo 20. září odvolit 96 občanů z 221 oprávněných voličů. Z přiložené tabulky můžete vyčíst, jak jsme volili u nás ve Lhotě, Světlé a Újezdci. Šedivě označené strany a uskupení nezískaly dostatečný počet hlasů k tomu, aby měly svého kandidáta v nově zvoleném zastupitelstvu. Modrá vyjadřuje ty strany, které mají v zastupitelstvu svého zástupce, ale zůstali v tzv. opozici. A konečně zeleně vybarvení se dohodli na spolupráci a v koalici povedou kraj. Přestože v naší obci nikdo pro HLAS samospráv lístek do urny nevhodil, měli jinde tolik hlasů, že se do zastupitelstva dostali.

Strana/hnutí	Hlasy	%
ANO 2011	60	62,5
SILNÍ LÍDŘI pro kraj (ODS+KDU-ČSL+Východočeši)	17	17,7
SPD, Trikolora, PRO a Svobodní	7	7,29
Čtyřkoalice STAN ,TOP09, HDK, LES	5	5,2
PRO KRAJINU - Zelení, Změna, nez.	4	4,16
DSZ - ZA PRÁVA ZVÍŘAT	1	1,04
Koruna Česká (monarch. strana)	1	1,04
STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS	1	1,04
HLAS samospráv	0	0
Česká pirátská strana	0	0
LEPŠÍ ŽIVOT PRO LIDI a ND	0	0
Jasný Signál Nezávislých	0	0
ČSSD	0	0

V našem obvodu se volilo souběžně také do Senátu ČR. Kandidáti byli tři a prvním kolem neprošel Tomáš Magnusek. O týden později ve druhém kole pak v rámci celého náchodského obvodu zvítězil s velkou převahou Martin Červíček a senátorské křeslo tak obhájil. V našem volebním okrsku (Lhota pod Hořičkami) ale přáli voliči více Janu Borůvkovi.

Kandidát	Volební strana	1. kolo		2. kolo	
		počet hlasů	%	počet hlasů	%
Červíček Martin	ODS	29	34,52	23	45,09
Magnusek Tomáš	TMS	14	16,66	0	0
Borůvka Jan	ANO	41	48,8	28	54,9

Posezení pod jasany 2024

Ve Světlé se letošní posezení pod jasany konalo za krásného letního počasí. Dne 17. srpna se opět sešli místní i chalupáři ve Světlé u hasičské nádrže. Letos měli pořádající hasiči připraven program, který zaujal jak příznivce historie, tak i zbraní. V neposlední řadě také milovníky grilovaného masa.

Sem tam se ozvala rána, když se někdo z omladiny trefil z airsoftové zbraně do cíle. Ty tam měl na ukázku připravené Michael Gladics.

Tradiční maso na grilu hasičského velitele Pavla Rudolfa vonělo už z dáli.

Pod pergolou měl svoje zázemí se středověkými artefakty rytíř Jakub Hlaváček.

Fyzickou kondici musel rytíř prokázat, když byl vybídnut ke klikování a k jiným fyzicky náročným úkolům v kompletním brnění.

Kromě zbraní představil také středověké stolování.

Ukázka zbraní a technik byla lákadlem pro malé i velké.

Návštěva letního kina u sousedů v Brzicích

Na konci školního roku se promítalo kino pod širým nebem u sousedů v Brzicích. V rámci podpory a utužování sousedských vztahů se vypravila početná skupinka Lhotečáků (spíše Újezdeckých) zaplnit hlediště do přírodního areálu tamějšího hřiště. Pozornému čtenáři nemůže uniknout, že je občerstvovací pergola v Brzicích velmi podobná té naší. Ano, posloužila nám jako vzor. Můžeme říci, že se při stavbě té naší „opisovalo“ u sousedů. Legrační na tom bylo to, že se tam potkali "Lhotečtí" i s partou z Chvalkovic, která totéž odpoledne byla na návštěvě zase na hřišti ve Lhotě. Právě přespolní tak zaplnili velkou část brzického hlediště. Na stříbrném plátně byla promítána česká komedie *Matka v trapu* s Petrou Hřebíčkovou, Bobem Kleplem, Lenkou Vlasákovou, Jaroslavem Pleslem a Janou Švandovou v hlavních rolích. Počasí přálo, bylo teplo, tak si tuto večerní kulturu u sousedů všichni užili.

Psalo se o nás aneb z dobového tisku

Při svém archivním bádání občas narazím na nějakou zajímavost a z toho vzešla současná pravidelná rubrika: „Psalo se o nás“. Jedná se o krátké zprávy z regionálních, ale i celostátních periodik. Patrně šlo ve své době takřka o senzace, jinak by novinářům nestálo za to, aby se o události psalo mnohdy v celonárodním deníku.

„Ochránci“ z Hořiček
Základní organizace Českého svazu ochránců přírody byla v Hořičkách založena 9. května 1981 a současně byla vymezena její územní působnost v prostoru těchto bývalých katastrálních obcí – Komárov, Proruby, Posadov, Křižanov, Mečov, Mezilesí, Litoboř, Hořičky, Chlístov, Brzice, Újezdec, Lhota pod Hořičkami, Vestec – Větrník – Hostinka, Světlá a Slatina nad Úpou.
Za účinné podpory odboru kultury ONV v Náchodě, státní ochrany přírody, byla na neplodném pozemku bývalé cihelny ve Světlé zřízena registrovaná chráněná ornitologická lokalita, která byla svěřena do péče ochranářům z Hořiček.
Od jara do podzimu loňského roku byla ve zmíněné lokalitě postupně prováděna výsadba dřevin a rostlin, kde bylo vysázeno 25 vysokokmenů lip, 19 javorů, 7 jeřábů, 6 dubů, 1 buk, 4 hlohy, 17 keřů růže šípkové, 20 pámelníků, 22 trsů vlčince a 5 sazenic orobince širokolistého. Na základně, zbylé po demolici 38 metrů vysokého komínu cihelny, byla zahájena stavba čtyřbokého dřevěného stojanu, který bude na svém vrcholu opatřen vozovým kolem pro případné hnízdění čápa bílého, který zde v minulosti několikrát činil marné pokusy se stavbou hnízda. K podobnému účelu byly zhotoveny a do korun stromů zavěšeny dvě prostorné budky pro hnízdění sov.
Pro letošní rok si ochranáři přírody z Hořiček stanovili, že rozšíří členskou základnu, naváží na spolupráci s národními výbory a všemi zájmovými organizacemi, s nimiž je spojuje společný zájem o ochranu přírody (včelaři, myslivci, rybáři, chovatelé drobného zvířectva, pionýrské a mládežnické organizace) a budou pokračovat v budování chráněné ornitologické lokality, kde chtějí mj. rozmístit útulky pro chov čmeláků, zlepšit a zpestřit včelí pastvy a provádět podle plánu další výsadbu dřevin.

Periodikum Nový čas, Náchod, 9. Února 1982

Také letos proběhl závod silničních cyklistů Žernovský bajk ROAD, jehož trasa vede tradičně také naší vesnicí. Byl to už 5. ročník a proběhl 21. července. Závod je součástí Dobrušského poháru a Extraligy masters. Tentokrát jsme sportovní zastoupení neměli, ale rádi jsme pomohli, stejně jako v minulých letech, s pořadatelskou službou. Z důvodu výstavby chodníku v Újezdci byla změněna trasa, takže se nás závod dotknul pouze ve Světlé. Na fotografii vidíme paní starostku Darinu Kricnarovou v roli regulovčíka dopravy.

<u>Stav obecních financí k 1. prosinci 2024 v Kč (již po uhrazení všech faktur za chodník):</u>

Účet v České národní bance: 603.759,-

Komerční (běžný) účet: 1,257.287,-

Termínované vklady na komerčním (spořícím) účtu: 5,855.970,-

Sportovní spolek U borovice informuje

Milí přátelé Sportovního spolku U borovice. Letní sezóna skončila, a tak se uzavřela i občerstvovací pergola. Členové spolku už spřádají plány, jak do budoucna oživit a zpříjemnit pobyt návštěvníků v těchto prostorách. Letos se podařila strojová obnova plochy hřiště (vyčištění a vložení nového písčitého plniva) a byly vyměněny staré reflektory za nové, úspornější LED systémy.
V zimním období se tedy pravidelná posezení sousedů mohou přemístit do obecní klubovny. Přes léto byly ošetřeny prostory speciálním roztokem, který obsahuje biologické „požírače“ plísní. Tu kompletně neodstraní, ale zabraňuje jejímu rozšiřování. Výhodou je, že když se dostane do fáze, že už nemá co požírat, zapouzdří se a čeká, až se zase plíseň objeví. Uvidí se až postupem času, jak účinné toto ošetření bylo. Náklady se pohybují v řádech stokorun, proto bude často obnovováno. Místostarosta ještě také zajistil zafrézování zábran u větracích otvorů do sklepa, aby tam zbytečně nezatékalo a omezilo se tak vzlínání vlhka odspodu (ze sklepa).
Každý pátek od 17.00 hodin je v klubu otevřeno bez ohledu na počasí, sortiment je shodný s tím, na co jste zvyklí ze hřiště. Pivo se bude nepravidelně obměňovat (Primátor, Radegast, Rampušák). V plánu jsou ale i jiná, v našem kraji netradiční piva. Můžete se těšit například i na Plzeňský Prazdroj, Bernard apod. Aktuální značka piva na čepu je zveřejněna zpravidla ve středu na Facebooku obce, nebo na dveřích klubu. Tak přijďte pobejt!

Vzpomínáte, jací krásní sněhuláci obsadili naši vesničku před čtyřmi lety? TAK POZOR VŠEM! Protože se objevil první poprašek, vyhlašujeme Sněhulákiádu 2025! Až do 15.2.2025 stavte sněhuláky a soutěžte o lákavé ceny (budou vystaveny na facebooku obce později). Podmínky jsou jednoduché:
- alespoň jeden rozměr více než 70cm;
- musí stát v katastru Lhoty, Újezdce nebo Světlé;
- zaslat jeho foto (i s majitelem) na bibrle@seznam.cz nebo na Facebook obce (kronikář vyrazí hned na potvrzovací vizitaci).
Nemusí to být jenom snowman, ale klidně zvíře, mimozemšťan... ovšem nepočítají se „mrtvé“ stavby (iglú, hrad... apod). Každý sněhulák je hodnocen, takže si jich postavte třeba 20, ale majitel nesmí být starší 15 let (stavbyvedoucí však z řad rodičů povolujeme). Pokud použijete barvy, prosíme z úcty k přírodě jen potravinářské (takové ty na vajíčka).

Seriál - Příběhy jednoho starého domu

Pro devatenácté vydání našeho Občasníku jsem si k porovnání starších fotografií vybral dům č. p. 10 ve Lhotě. Stojí naproti kovárně čelem k obecnímu úřadu. První zmínka o tomto domě se nachází v soupise poddaných podle víry z roku 1651. Přebýval zde třicetiletý chalupník Martin Dytrych s osmadvacetiletou manželkou Dorotou a třináctiletou dcerou Marjánou. V berní rule je pak o několik let později zapsán jako Tytrych. Obdělával 5 strychů rolí (cca 1,5 ha), z nichž na zimu osíval 1 a na jaro 1,1 strychu. Velké hospodářství ale nedržel, měl pouze jednu krávu a jalovici.

O sto let později stavení vyhořelo a bylo osvobozeno od placení berně až do roku 1748, a to už víme, že zde bydleli Drtinovi. Majetník Josef Drtinů byl tzv. domkařem s polem a měl kolem roku 1775 robotní povinnost k vrchnosti jeden den v týdnu po celý rok.

Od konce 18. století zde už hospodaří po ženské linii příbuzný rod Špatenků. V době vybydlení po zmíněném požáru se přes sňatky dostali na Větrník, odkud se zase vrátili zpět na grunt předků.

Byl to Karel Špatenka, který si v roce 1802 bral Rozálii Drtinovou z Větrníka. Jejich synem, narozeným v roce 1813 začala více než stoletá éra Josefů Špatenků v tomto obydlí. První Josef zemřel poměrně mladý, a to v roce 1851. Ostatně jeho ženu Františku Špatenkovou zmiňuje kronikář Vejnar kolem roku 1855 jako samostatně hospodařící vdovu, o pár let později převzal grunt syn Josef (*1844). Ten zase přenechal dědictví svému synovi Josefovi (*1880), přestože měl s manželkou Marií ještě starší syny Petra, Celestyna, a také dceru Marii.

To už je ovšem konec 19. století a k roku 1880 se v arších sčítání lidu uvádí, že zde kromě nich bydleli také jeho bratr František a strýc stejného jména – oba se živili jako podruzi. Podruh byl v podstatě nájemník (byl v podruží) a pracoval jako námezdní dělník (čeledín). Tehdy měli Špatenkovi jen krávu a kozu.

V roce 1921 žil už v tomto domě onen Josef (III.) Špatenka, narozený 1880, domkař – samostatný hospodář, který se živil především jako tovární dělník. Bydlel u něj ještě jeho strýc František (výše uvedený bratr Josefa II.), který pracoval pouze příležitostně v zemědělství a pobíral chudinskou podporu, což se nelze divit, protože mu bylo v té době už 74 let.

Éra Špatenků zde skončila v druhé polovině 20. století. Současnými majiteli stavení jsou Neumanovi z Velkého Poříčí.

Většina stavení byla v průběhu 19. století přestavěna ze „spalných“, tedy dřevěných, na zděné „nespalné“. Je to vidět i v mapách naší obce z roku 1878 například u vedlejší „devítky“ (reambulance katastrálních map). U č. p. 10 se toho ale mnoho nezměnilo, přesto přibylo několik zděných částí v minulém století. Ve vsi máme i pár chalup, které jsou od výstavby naprosto beze změn…

Na prvním snímku horní dvojice je stav z 26. března 1967, druhý je z 8. září 2019.
Spodní dvojice ukazuje stav této části obce k roku 1840 vlevo, obrázek vpravo je pak katastrální mapa z roku 1878, kde jsou zakresleny úpravy a přestavby okolních domků.

Ve Světlé se jezdí po nových cestách

Přestože letos proběhla finančně velmi náročná investice v Újezdci, nelze zapomínat ani na Světlou. Po přeložení elektrického vedení ČEZem do země bylo konečně možno uvažovat o opravě místní komunikace. V některých částech už to byla opravdu bída. Nakonec Zastupitelstvo rozhodlo, že nebude opravovat jednotlivé poškozené úseky, ale nevhodnější bude položit nový asfaltový povrch po celé délce průtahu vesnicí. Z hlediska finanční náročnosti to byl velký zásah do rozpočtu obce, zvláště v roce zmíněné investice do chodníku v Újezdci. Rekonstrukce cest vyšla na 2,8 milionu korun. Paní starostce se ale podařilo celkovou sumu snížit díky zajištění dotace z Královéhradeckého kraje ve výši jednoho milionu korun.

Kromě toho byla ještě ve spolupráci s obcí Vestec obnovena silnice ze Světlé na Hostinku. Vestečtí postavili v údolí Haráčku nový mostek a také měli v plánu obnovit svoji část asfaltové cesty. A protože by navazovala na naši starou část silnice, rozhodlo naše Zastupitelstvo o obnově také té části, která už patří Lhotě. Stejně by se v krátké budoucnosti cesta opravit musela a takto bude alespoň jednolitá bez napojování. Investice vyšla na 600 tisíc korun.

Třetí investicí do Světlé v letošním roce bylo osvětlení na Pohodlí. Přestože tam jsou jen dvě chalupy, bez osvětlení to bylo místo ponuré a nebezpečné. Přišly tam dvě „chytré“ lampy s LED reflektory. Chytré proto, že reagují svými čidly na světelné podmínky a stejně tak i na přítomnost osob. V rámci úspor energie svítí v defaultním stavu, pokud se pod nimi pohybují lidé či dopravní prostředky, jas automaticky upraví a rozzáří se intenzivněji. Lampy jsou napájeny solární energií spolu s baterií. Každá vyšla na 80.000,-Kč.

Snímky čerstvě položeného asfaltového koberce, který již pomalu zasypává padající listí. Přesto je vidět, jak krásné a jednolité mají Světelští nyní cesty.

Nově nainstalované tzv. "chytré" osvětlení na Pohodlí je zachyceno ve dvou snímcích vpravo.

Sport ve Lhotě - Lhotecký pstruh 2024

Po loňské krušné zkušenosti s tím, že ryby na háčky moc nenaskakovaly, se pořadatelé rozhodli, že poměr ryb otočí a do rybníčku se pustilo jen několik desítek jedinců. Více se jich koupilo již zabitých a vykuchaných. Nápad se nakonec ukázal jako dobře promyšlený, neboť letos opět nebyl lov tak pestrý jako v dobách minulých. Celkem se vychytalo více ryb než vloni, ale došlo opět ke kuriózní situaci. Letos poprvé se neudělila putovní cena - Lhotecký pstruh. Musel by se totiž rozdělit mezi čtyři rybáře, kteří měli stejný počet ulovených pstruhů. Bohužel se nedalo rozhodnout ani pomocnými rybami, kterými byli v minulosti okouni a jiné drobné čudly. Hlavní rozhodčí tedy ocenil všechny čtyři lovce „malým pohárem“ za dělené první místo a zbytek cen získali ostatní na dalších umístěních.
Celá akce je pořádaná zejména pro příjemný pocit ze setkání u sportovního rybolovu a následně na obecním hřišti u dobrého jídla a pití. Jako obvykle se chlapi u rozpáleného pekáče téměř nezastavili. Pořadatelé děkují za přízeň, vyjádřenou hojnou účastí.